

ESPAÑA - s XX

Xosé F. Maneiro

CRISE E DESCOMPOSICIÓN DA RESTAURACIÓN E DO SISTEMA LIBERAL Afonso XIII	II REPÚBLICA	GUERRA CIVIL	DITADURA FRANQUISTA Francisco Franco	TRANSICIÓN Á DEMOCRACIA
1902 - 1931	1931-36	1936-39	1939 - 75	1975 - 82
1902 - 17 Intentos reformadores REXENERACIONISMO	14 de abril 1931: Proclamación da II República		PRIMEIRO FRANQUISMO: A longa posguerra :1939 - 59 Fame, represión (50.000 fusilados), autarquía, aillamento, fascismo, totalitarismo Falanxe Española e das JONS, Nacional-catolicismo	- 1975: Xoán Carlos I, Rei de España
-1902: Maioría de idade Afonso XIII -1906: Lei de Xurisdicións Conferencia de Alxeciras: Reparto de Marrocos -1909: Semanas Tráxica de Barcelona Rexeneracionismo: - 1903-1909: Conservador Antonio Maura - 1910-12: Liberal Xosé Canalejas Partidos antidinásticos: - Republicanos: Unión republicana (Salmerón) Partido radical (Lerroux) Partido reformista - Nacionalistas: Lliga Regionalista (F. Cambó) Partido Nacionalista Vasco - Movemento obreiro: Solidaridad Obrera (1907) CNT (1910) PSOE e UGT 	1931: Goberno Provisional Alcalá Zamora - 14 de Abril: Proclamación II República - 28 Xuño: Eleccións a Cortes Constituintes - 9 Decembro: Aprobación Constitución 1931-33: Bienio progresista Presidente: Alcalá Zamora Xefe do Goberno Azaña - Reformas: - Militar: exército profesional e democrático (primacía do poder civil) - Relixiosa: secularización e separación Igrexa-Estado - Agraria: mellora da vida do campesiñado - Territorial: integrar aos nacionalismos - Educativa: xeralizar a educación, erradicar o analfabetismo e promover unha educación laica e gratuita. - Sociais: mellora condicións laborais.	17 - 18 xullo 1936: Golpe de Estado Sublevación militar "Alzamento nacional" Desde 20 de xullo 1936: División de España: 1. Republicana 2. Franquista ou Nacional: sublevados	1939 -45 Da neutralidade á "non belirerancia" e cercanía aos fascismos - 1940: Reunión Franco - Hitler (Hendaya) - 1941: Reunión Franco - Mussolini Creación da División Azul - 1942: Lei Constitutiva das Cortes - 1945: "Fuero de los españoles" Lei do Referéndum nacional 1945 -53 Aillamento internacional 1946: A ONU condena á ditadura franquista Retirada embaixadores 1948: Exclusión do Plan Marshal 1951: Anulación resolución da ONU 1953 -59 Ruptura do aillamento 1953: Pactos de Madrid: acordo cos EEUU Concordato coa Santa Sé 1955: España entra na ONU 1958: Lei de principios do "Movimiento Nacional" Goberno de tecnócratas do Opus Dei	- 1976: Xan.: abandono do Sahara esp. Xullo: Suárez, presidente Dec: Lei para a Reforma Política - 1977: Amnistía Legalización partidos políticos Xuño: Eleccións Xerais Set: Preautonomía catalana Out: Pactos da Moncloa
CRISE 1917 : Militar, Política, Social	1932: Agosto: Sublevación Sanjurjo (sanurjada) Setembro: Estatuto Auton. Cataluña 1933: Xaneiro: Sucesos Casas Viejas Marzo: Fundación da CEDA Outubro: " Falange Española Novembro: Eleccións Xerais: Vitoria Centro- Dereita	1936 Acordo de Non Intervención (27 países) Axudas... ...á república: URSS e Brigadas Internacionais ... aos sublevados: Alemaña e Italia + axuda financeira (capitalistas españois e grandes multinacionais)	1945 -53 Aillamento internacional 1946: A ONU condena á ditadura franquista Retirada embaixadores 1948: Exclusión do Plan Marshal 1951: Anulación resolución da ONU 1953 -59 Ruptura do aillamento 1953: Pactos de Madrid: acordo cos EEUU Concordato coa Santa Sé 1955: España entra na ONU 1958: Lei de principios do "Movimiento Nacional" Goberno de tecnócratas do Opus Dei	- 1978: Preautonomía vasca Preautonomía galega 6 Dec: aprobación Constitución
- Crise militar: Xuntas de Defensa - Crise política: Asemblea de Parlamentarios - Crise social: Folga Xeral 	1934-36: Bienio conservador Presidente: Alcalá Zamora Xefe do Goberno: Lerroux (e outros)	Etapas da guerra: Batalla de Madrid (agosto 36 - marzo 37) Batalla do Norte (abril-out. 37) Cara ao Mediterráneo -Batalla do Ebro (1938) Fin da guerra (1939) Toma de Barceloa (Xaneiro) Toma de Madrid(Marzo) 1 de abril: fin da guerra	SEGUNDO FRANQUISMO 1959 - 75 Anos 60: "Desarrollismo" - 1959: Plan de Estabilización - 1962: "Contubernio" de Munich - 1963: "1º Plan de Desarrollo" - 1967: Lei Orgánica do Estado - 1969: Xoán Carlos nomeado sucesor 	- 1979: Eleccións Xerais (marzo) Eleccións municipais (abril)
DITADURA PRIMO DE RIVERA	Demantelamento das reformas progresistas - 1934: Outubro: Proclamación Estado Catalán Insurrección obreira Asturias - 1935: Maio: maioría ministros da CEDA Outubro: Escándalo Straperlo	Consecuencias Arredor de 500.000 mortos 150.000 vítimas da represión Exilio de republicanos (500.000)	1973-75: Tardofranquismo - 1973: Carrero Blanco, presidente do gob. Carrero Blanco, asasinado por ETA Arias Navarro, presidente do gob. - 1974: Xunta Democrática de París Espirito do "12 de febreiro" - 20 de novembro 1975: Morte de Franco	- 1981:Febreiro: Dimisión A. Suárez Golpe 23-F L. Calvo Sotelo, presidente - 1982: Ingreso na OTAN - Out. 1982: Eleccións Xerais Felipe González, presidente
- 1923: Golpe de Estado - Directorio Militar - 1924: Unión Patriótica - 1925: Desembarco de Alhucemas Directorio Civil - 1926: "Sanjuanada" - 1927: Asemblea nacional Consultiva - 1930: Dimisión de primo de Rivera Goberno do Xral. Dámaso Berenguer Pacto de San Sebastián - 1931: Goberno do Almirante Aznar Eleccións Municipais	1936: A Fronte Popular Presidente: Alcalá Zamora - Azaña (desde maio) Xefe do Goberno: Azaña - Casares(desde maio) - Febreiro: Vitoria da FP nas eleccións - Xullo: Asasinatos Teniente Castillo e Calvo Sotelo - 17 xullo: Sublevación militar			

